

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 21 липня 2009 року № 29 (297)

МЕЧ ДУХОВНИЙ

Віктор ЮЩЕНКО: "Я ЙДУ НА ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ У СІЧНІ 2010 РОКУ. І МИ ПЕРЕМОЖЕМО".

Президент Віктор ЮЩЕНКО на Говерлі. Липень 2009 року.

Президент України Віктор Ющенко минулої суботи здійснив сходження на найвищу гору нашої країни Говерлу, яке присвячене річниці проголошення державного суверенітету України. У неділю Президент разом з родиною взяв участь у Всеукраїнській прощі до Зарваниці.

"Я хочу офіційно оголосити, що йду на вибори Президента України у січні 2010 року. І, що не менш важливо, – ми з вами переможемо, як перемогли у 2002 і у 2004 роках. Бо ми разом, і нас багато, і нас не подолати. Слава кожному із вас! І слава нашій любій Україні!" – сказав Президент України Віктор Ющенко на мітингу перед початком сходження.

"Ми ідемо на цю гору не з пустими руками. Наша гора перед нами, наша гора попереду і ми її здобудемо", – наголосив Віктор Ющенко.

Говорячи про здобутки за час свого президентства, В.Ющенко підкреслив, що сьогодні Україна – демократична держава, де панує свобода слова, де суспільство може вільно обговорювати будь-які гострі проблеми: "Ми живемо в країні, де вже чотири роки існує фундаментальна свобода – свобода вибору. І тільки від тебе залежить, хто в цій країні буде завтра Президентом чи Прем'єром, хто буде представляти українську владу. Із кожним днем ми все більше повертаємо почуття національної гідності".

Закінчення на 3-й стор.

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

"УНІВЕРСАЛ" ПИСАВСЯ У СТРИЮ

До 65-річчя утворення Української Головної Визвольної Ради

Василь-Юрій КРИВЕНЬ

65 років тому, весною 1944 р., дорогою, що веде із Стрия у Сколівські Бескиди, де в той час перебувала старшинська школа УПА "Олені", двоє супутників на псевдо "Володимир" і "Псельський" вели жваву розмову. Власне це було закінчення тієї давньої дискусії, що відбулася невдовзі після їхнього знайомства у Києві влітку 1942 року...

"Володимир" (він же "Орлович") – Мирослав Прокоп (1915–2003 рр.), уродженець міста Перемишля, референт Проводу ОУН(б), майбутній член Української Головної Визвольної Ради.

"Псельський" – Кирило Осьмак народився за сотні кілометрів від Сяну в колишньому сотенному містечку Шишаки, що розкинулося на берегах мальовничої річки Псел. В окупованому тоді німцями Києві Кирило Осьмак, агроном за освітою (закінчив сільськогосподарський інститут у Москві), очолюючи у спілці сільськогосподарської кооперації бюро"Сільський господар", мав можливість дахувати учасників похідних груп ОУН, забезпечуючи їх необхідними документами і притулком.

Влітку 1942 р. у Бюро "СГ" з'явився незнайомець, який, назвавши пароль, відрекомендувався "Володимиром". Під час наступної зустрічі Мирослав Прокоп детально ознайомив Кирила Осьмака з історією створення ОУН та боротьбою українських націоналістів за Самостійну Українську Державу, а також запропонував йому від імені Центрального Проводу керувати організаційною та пропагандистською роботою серед київської інтелігенції.

Закінчення на 2-й стор.

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

НАРОД І КОНСТИТУЦІЯ

Реформування Основного закону по-українському: "неграмотні" депутати й забута державницька традиція

Цьогоріч День Конституції був особливим. Якщо впродовж декількох років українці його просто відзначали й над суттю глибоко не замислювалися, то цього року варто було зробити навпаки. З наближенням усіх одразу виборів український політикум, як завжди, охопила реформаторська гарячка, й цього разу об'єктом посиленої уваги можновладців стала наша Конституція. Кожна поважна політсила уже підготувала власний проект зміненого Основного Закону. Народу ж тепер залишається вирішити для себе одне: що ці зміни принесуть?

Зоріяна ЛІЗАВЕНКО

Тим часом українські правники вважають, що відбувається просто ще одна підміна понять – замість Конституційної реформи, котра б насправді вдосконалила Основний Закон, готується, як завжди, новий переділ влади і повноважень.

Заклики науковців були почуті: благодійний фонд підприємця Івана Матієшина "Україна – свята Родина" влаштував "круглий стіл", де українські й закордонні правники мали можливість висловитися про те, хто має право реформувати Конституцію і яким чином це варто робити в Україні.

"Круглий стіл" відбувся у Полтаві 27 червня. Серед запрошених були колишній омбудсмен Швеції Франк Ортон, директор Інституту держави і права НАН Угорщини Ванда Ламм, а також українські науковці-політологи Василь Лісничий, Іван Варзар та В'ячеслав Целуйко, заслужений юрист В'ячеслав Олещенко та історик Олег Репан.

РОЗРОБКА КОНСТИТУЦІЇ – СПРАВА НАУКОВЦІВ

Найсерйознішою проблемою нинішнього процесу реформування Конституції вітчизняні науковці вважають непрофесійність людей, котрі керують цим процесом. "Більшість із народних депутатів дискредитували себе некомпетентними виступами в телеефірі. Складається враження, що вони неграмотні в цьому питанні й навіть не знають, що означає поняття "політичний інститут". Вони не знають етапів реформування чи розробки Конституції, не знають закордонного досвіду," – пояснює Василь Лісничий. Адже у країнах ЄС Конституції писали не політики, а науковці, досвідчені дослідники політично-правових відносин. "Така робота потребує мудрості й довгострокового мислення, – вважає В'ячеслав Олещенко. – На жаль, наші сучасні політики не розуміють цього". А без допомоги науки не відбудеться справжніх змін: це буде не вдосконалення Конституції, а своєрідні корекції на користь тієї чи іншої політсили.

У наявних проектах Конституції немає ясно виписаної Конституційної моделі – тобто чітко викладених положень щодо моделі правління в країні: чіткого розподілу політичних влад і повноважень, основних способів впливу суспільства на владу тощо. А першим етапом розробки має бути не текст, хоч як би висококохуджено його виписали, а визначення моделі правління. Потім варто вирішити, хто визначає Конституційний устрій: влада чи народ. Тільки після цього можна розпочинати написання самого тексту.

До того ж, до розробки Конституційної моделі жоден можновладець не повинен втручатися – це справа незалежної від влади групи спеціалістів, яка повинна складатися з 16–20 осіб, серед яких мають бути юристи, політологи, фахівці з державного управління, а також колишні судді Конституційного суду, що мають кількадесятилітній досвід конституційного арбітражу.

Закінчення на 4-й стор.

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

"УНІВЕРСАЛ" ПИСАВСЯ У СТРИЮ

До 65-річчя утворення Української Головної Визвольної Ради

Кирило ОСЬМАК

Кирило Осьмак поділився з "Володимиром" своїми думками про створення всеукраїнського органу, в якому були б представлені всі національ-патріотичні сили, що прагнуть суверенної Української держави. Згоди у цьому питанні тоді не було досягнуто – "Мирослав Прокоп визнавав право керівництва лише за ОУН" ("Літопис Української Повстанської Армії", том 41, стор. 13)...

До Галичини Кирило Осьмак прибув у вересні 1943 р. Відновивши зв'язок з "Володимиром", він за порадою і сприянням друзів по боротьбі влаштувався в одному з моршинських санаторіїв поправити своє здоров'я, підірване трьома арештами (1928, 1930, 1938 рр.) та перебуванням під слідством і в ув'язненні "у країні Сталіна, у країні рад". У Моршині він знайомиться з відомим письменником Іваном Багряним, встановлює зв'язок з часописом "Ідея і Чин".

Незабаром здійснюється його давня мрія – зустріч з Андреєм Шептицьким. В кінці тривалої аудієнції Кирило Осьмак просить благословити його на подальшу боротьбу за Самостійну Українську Державу. Символічний факт – хрещений у православній церкві Різдва Христового син Івана й Тетяни просить благословення на звитягу з безбожницькими окупантами у Митрополита греко-католицької церкви.

6 грудня 1943 р. – відразу після закінчення курсу лікування в Моршині – Кирило Осьмак оселяється в Стрию, де одержав посаду директора товариства "Сільський господар", яке мало широко розгалужену мережу гуртків (313), що охоплювали 65 тисяч господарств у Стрийському повіті.

Фізично зміцнілий, духовно збадьорений благословенням Митрополита Андрея Шептицького, він повністю віддається просвітницькій і агітаційній роботі, тим більше, що нова посада давала йому можливість безперешкодно пересуватися окупованим німцями Прикарпаттям і постійно спілкуватися з населенням краю. Саме в цей час Кирило Осьмак виступає з лекціями на сільськогосподарські теми, пропагуючи ідеї українського націоналізму в селах повіту (Дуліби, Конюхів, Гірне, Комарів, Угерське), читає лекції у сільськогосподарській школі в с.Бережниця та на курсах ХВМ (хліборобський вишкіл молоді), виступає на з'їздах товариства в Ходорові та Стрию, а також проводить заняття у жіночих секціях "Сільського господаря", де слухачкам не лише давали елементарні знання з городництва й рільництва, а й навчали доглядати за малими дітьми і надавати першу допомогу пораненим – тобто готували кадри медсестер для УПА.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Одночасно Кирило Осьмак знайомиться із структурою та боєздатністю Української Повстанської Армії, здійснюючи поїздки в місця дислокації її відділів (військових частин) у Журавному, Гошеві, Долині, Перегінську, Гребеневі.

Саме під час однієї з таких поїздок (згаданої на початку статті) він нагадав своєму супутникові про свою давно виношену ідею – об'єднання всіх патріотичних сил у всеукраїнську організацію, на базі якої створився б уряд, який керував би боротьбою українського народу проти "сильного і підступного ворога" – московського імперіалізму. Свої думки з цього приводу він виклав у написаній ним у травні 1942 р. декларації під назвою "В єднанні сила нації", в якій, до речі, є й тези, що не втратили своєї злободенності і в наші дні: "право народу на свою мову і свою економіку" або "створення такого законодавства, яке могло б забезпечити добре ставлення (народу) до уряду".

Нагадаємо, що та зустріч, під час якої Кирило Осьмак вперше ознайомив "Володимира" зі своєю ідеєю, відбулася влітку 1942 р., коли Червона армія після ганебних поразок у Криму та під Харковом швидкими темпами відступала до Волги і Кавказького хребта. Тепер же, у квітні 1944-го, лінія фронту проходила під Ковелем, Бродами, Станіславом, і в керівних колах ОУН прихильників створення всеукраїнського підпільного уряду ставало дедалі більше. З-поміж них був і Роман Шухевич, який, як згадує один із співтворців УГВУ Лев Шанковський ("Стрийський"), "на святі Різдва Пресвятої Богородиці (21 вересня 1943 р.) у соборі Святого Юра... запропонував йому взяти участь у створенні підпільної організації, – підпільного українського парламенту" (Літопис УПА, том 41, стор. 13)...

З поїздки в Сколівські Бескиди "Псельський" повернувся до Стрия з дорученням від "Володимира" написати проекти основоположних документів для об'єднання всіх патріотичних сил.

Після стількох поневірянь, втрати сина-первістка і доведеної владою до самогубства дружини Марії, яку він називав Зіркою, спалахнув його, колишнього вигнанця з України, зоряний час. Протягом кількох тижнів радісної, натхненної праці проекти основоположних документів – "Універсал" і "Платформа" – були написані.

А далі події розгорталися так. Через зв'язкового Кирило Осьмак одержав записку-запрошення від "Володимира" прибути 11 червня до Львова на площу Ринок, 10 на засідання Ініціативного комітету, у складі якого, крім Мирослава Прокопа, були й інші члени Проводу ОУН: Лев Шанковський ("Стрийський"), о. Іван Гриньох ("Костецький"), Микола Дужий ("Вировий"), Дарія Ребет ("Вільшинська"). Після тривалого обговорення і деяких доповнень "Платформа" й "Універсал" були схвалені одноголосно і вирішено назвати створений орган Українською Головною Визвольною Радою, а також провести незабаром його організаційне засідання – Великий Збір, який відбувся 11–15 липня 1944 р.

У лісничівці біля с.Сприня, як пише Петро Мірчук, "зібралися представники усіх Українських земель, причому особливо чисельною були представлені Східноукраїнські землі. Зійшлися люди різних політичних поглядів. Збори святочно проголосили себе Тимчасовим Українським Парламентом" (Петро Мірчук. Українська Повстанська Армія, стор. 68). Великий Збір обрав Президію та Генеральний Секретаріат УГВР – підпільний Парламент і підпільний уряд. Обраний Головою Президії "Марко Горянський" (він же "Псельський"), поклавши руку на український державний герб, в урочистій тиші, карбуючи кожне слово, промовив:

"Наша мета – Українська Самостійна Соборна Держава на українських етнографічних землях.

Наш шлях – революційно-визвольна боротьба проти всіх займанців і гнобителів українського народу.

Будемо боротися за те, щоб Ти, Український народе, був володарем на своїй землі".

Це присягав на вірність українській нації Кирило Осьмак – Президент Нескореної України – 15 липня 1944 року.

Василь-Юрій КРИВЕНЬ.
Стрийська РО КУН

***

У попередньому числі ми вже повідомляли про ганебний факт руйнування Монумента жертвам політичних репресій в Ужгороді.

Нижче публікуємо заяву з цього приводу небайдужих закарпатців.

ЗАЯВА

координаційної ради Закарпатської крайової організації політв'язнів і репресованих ВТПіР у зв'язку із знесенням пам'ятника жертвам політичних репресій

25 червня, на світанку, було понівечено, а 1 липня ц.р. повністю знищено пам'ятник жертвам політичних репресій, що знаходився в м.Ужгороді на пл.Дружби народів.

Звістка про демонтаж пам'ятника боляче вразила серця і душі не лише наших побратимів, колишніх політв'язнів таборів ГУЛАГу, а й усіх репресованих у минулому, а також всіх тих, хто співчуває нам. Адже йдеться про єдиний в області пам'ятник жертвам політичних репресій, нашу святиню, до встановлення якої ми йшли з 1991 року, тобто цілих 17 років.

Пам'ятник було відкрито і освячено 5 червня 2008 р. в урочистій обстановці двома єпископами та кількома священиками різних конфесій у присутності представників обласних і місцевих структур, багатьох громадян Ужгорода та колишніх політичних в'язнів з усієї області.

Залишки монумента після руйнування.

Так виглядав монумент до руйнування.

Вже відомо, хто причетний до цього злочину. Знаємо, що розслідуванням цієї справи займаються силові структури Ужгорода.

Із засобів масової інформації стало відомо, що до знищення нашого пам 'ятника причетні працівники Ужгородського комунального автотранспортного підприємства (КАТП), які засвідчили, що вказівку "розрізати і вивезти" цей пам'ятник їм дав директор КАТП Василь Грамотник з відома міської мерії.

Ми розуміємо, що між скульпторами міста йшла і йде постійна боротьба за престиж, усвідомлюємо, що і політичні стосунки між владними структурами впливають сьогодні на всі сфери суспільного життя. Але використовувати нас, колишніх політв'язнів, знищених таборами, віком 80 років і більше, і робити у цих зносинах нас заручниками, – вважаємо тяжким злочином.

Хочеться нагадати виконавцям цієї наруги над нами, що вони уподібнюються до тих, хто знімав хрести за комуністичного режиму, за що їх Бог суворо покарав. Наш пам'ятник, що увінчувався хрестом, був свого роду надмогильним пам'ятником всім тим, хто не повернулись додому з таборів, кого накрила чужа земля, кого не проводжали у вічність по-християнськи. З такими думками, з такими міркуваннями ми йшли до спорудження цього пам'ятника, щоби віддати честь загиблим усіх національностей і вірувань Закарпаття. Адже мова йде про пам'ятник усім жертвам політичних репресій, переважна більшість яких віддали життя за Україну, за свій народ.

Хто ж нам підкаже, де тепер ми будемо збиратись на різні урочистості, віддавати шану загиблим патріотам?

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Геник Володимир	(048) 765-08-17
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Білах Іван	(8050) 339-56-12
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПРОЗРІЙТЕ!

КОГО Ж ОБИРАТИ?

Микола НЕВИДАЙЛО,
член НСПУ, член КУН,
Дніпропетровська МО
Всеукраїнського
об'єднання ветеранів

Імперські брехуни завжди каламутили нашу свідомість, переконуючи, ніби націоналізм – це дуже погано. А насправді кожна держава будується на фундаменті власного націоналізму, бо він стоїть на заваді грабунку нації чужинцями. Країни, у парламентах, думах чи сеймах яких панує корінна нація, – забезпечені потужними важелями захисту свого народу і його добробуту. На природних коренях націоналізму зростають різноманітні ідеології. Наприклад, француз може зватись націоналістом, соціалістом чи комуністом, але він служить тільки своїй нації. Кілька років тому перед телекамерами Путін пихато заявив: "Я – націоналіст" (Насправді Путін – російський шовініст. – **Ред.**). А ось його агенти – більшість у Верховній Раді України – пішли у наступ і зі скаженою люттю нападають на українських патріотів: мовляв, – націоналісти.

Агресивний імперський націоналізм (шовінізм), що нав'язує іншим народам свої порядки, культуру, мову, – є проявом фашизму, бо придушує і наші національні почуття, сподіваючись знову повернути нас у імперське ярмо.

Український націоналізм був і є визвольним рухом. Це – природний, Божий щит для забезпечення свободи і волі. Ми ніколи не посягали на чужі території. Ми захищалися від різних окупантів-загарбників на своїй землі, "в своїй хаті".

У багатовіковій важкій боротьбі українці нарешті здобули самостійну, соборну, демократичну державу, але для її розбудови і зміцнення треба домогтися, щоб у Радах переважали національно свідомі українці, а не чужинські олігархи та їхні прихвосні.

Конституція гарантує нам право обирати владу і президента. Однак антиукраїнські сили у Верховній Раді намагаються перекроїти Конституцію на користь олігархів, що приведе до розвалу України.

Чесні українці! Якщо не хочете, щоб вас, ваших дітей та внуків знову мордували спланованими голодоморами, розстрілами, сибірами, – прозрійте! Підіймайтесь! Домагайтесь! Щоб майбутні вибори відбулися тільки за відкритими списками. Не підтримуйте чужинських націоналістів (російських, чи польських, а чи еврейських), хоч якою б ангельською маскою та прізвищами вони прикривались. Голосуйте за національно-патріотичні партії і блоки. Навіть Біблія (П'ята Книга Мойсеева. 17, 15) з позицій націоналізму наказує: "...конче з-посеред братів своїх поставиш над собою царя, не зможеш поставити над собою чоловіка чужинця, що він не брат твій".

СУСПІЛЬСТВО

Роман ДІДУСЬ: НАРОД ХОЧУТЬ ПОЗБАВИТИ ВИБОРУ

Націоналісти засудили ідею Партії регіонів підвищити суму застави кандидата в президенти з 500 тис. грн. до 10 мільйонів. "Напередодні виборів фракції БЮТ і ПР роблять все можливе, аби українці під час президентської кампанії не мали вибору", – зазначив депутат Львівської обласної ради, член Президії Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів Роман Дідусь.

За його словами, нинішній владі потрібно думати про те, як подолати наслідки своєї бездарної економічної політики, а не вигадувати норми законів, які б давали їм переваги під час виборів. "Прикриваючись боротьбою з технічними кандидатами, вони намагаються через підвищення застави позбавити українців конституційного права брати участь у виборах.

Спочатку регіонали робили спробу збільшити віковий ценз, не вдалося. Тепер прагнуть збільшити грошову заставу в 20 разів", – каже націоналіст.

"Ініціатори даних змін, а це Блок Юлії Тимошенко та фракція Партії регіонів, були і є при владі, які дерибанили бюджет і намагалися послабити українську державність через радикальні зміни Конституції України", – наголошує Роман Дідусь.

За його словами, не виконавши попередні обіцянки, а саме зняття депутатської недоторканості, покращення життя вже сьогодні, перехід на контрактну службу в армії, тепер ці сили напередодні нової президентської виборчої кампанії за допомогою політтехнологів намагаються ввести в оману виборців черговими обіцянками і брехливими рейтингами. "Адже представники саме цих сил займали і займають високі державні посади: Юлія Тимошенко – прем'єр-міністр, Арсеній Яценюк – колишній голова ВРУ, Володимир Литвин – голова ВР, Віктор Янукович – голова найбільшої фракції у ВРУ", – зазначає Р. Дідусь.

"Сподіваюся, що українці вже вдосталь "наїлися" солодких обіцянок наших можновладців, не піддадуться черговій омані і дадуть належну оцінку їхнім діям під час виборчої кампанії, прислухавшись до пророчих слів Тараса Шевченка:

"Не дуріте дітей ваших,
Що вони на світі
На те тільки, щоб панувать...
Бо невчене око
Загляне їм в саму душу
Глибоко! глибоко!
Дознаються небожата,
Чия на вас шкура,
Та й засядуть, і премудрих
Немудрі одурять".

Прес-служба
Львівської ОО КУН

ПРЕЦЕДЕНТ

СПРАВЕДЛИВІСТЬ Є: НАРОДНІ ДЕПУТАТИ ДОБИЛИСЯ ДЛЯ СЕБЕ КВАРТИР

Минулого тижня депутати тремтячими руками витягували собі "квартири". Більш як півсотні претендентів на житло методом жеребкування поліпшували свої житлові умови.

Ощасливлено було 17 депутатів (13 із них витягли картки з написом "квартира"), решті – майже 40 претендентів – дісталися пусті папірці.

Серед тих, хто отримав житло, 10 народних депутатів із фракції Партії регіонів, 4 – з фракції Блоку Юлії Тимошенко, 2 – з фракції Комуністичної партії та один – з фракції Блоку Литвина. Чотирьом нардепам помешкання виділили "поза конкурсом": двом інвалідам другої групи – литвинівцю Рудченку та регіоналу Черноморову, учасникові бойових дій регіоналу Самойленку та комуністу Кілінкарову, який має "рекордну кількість дітей серед народних депутатів України".

За повідомленнями ЗМІ

Віктор ЮЩЕНКО: "Я ЙДУ НА ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ У СІЧНІ 2010 РОКУ. І МИ ПЕРЕМОЖЕМО".

Президент наголосив, що за останні чотири роки Україна має найкращі темпи свого економічного розвитку: "Коли я став Президентом у 2005 році, у нас було 8 мільярдів 600 мільйонів доларів міжнародних інвестицій. Сьогодні в нас – 36 мільярдів доларів. У 4,5 рази зросли міжнародні інвестиції в Україну. Це показники, які є одні із самих високих не тільки у Східній Європі, але на європейському континенті в цілому... Цим треба пишатися".

Серед здобутків останніх років, за словами глави держави, – створення щорічно понад мільйона робочих місць, зростання народжуваності. За його словами, вдалося кардинально змінити ставлення суспільства до низки чутливих тем, зокрема до усиновлення дітей.

Разом з Президентом у сходженні на Говерлу взяли участь активісти партії "Наша Україна", представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, народні депутати України, делегації з регіонів, представники громадськості. На вершині гори відбулося Віче.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

* * *

Наступного дня Віктор Ющенко разом з родиною взяв участь у Всеукраїнській прощі до Зарваниці.

Глава держави долучився до Хресного ходу до місця проведення урочистої архієрейської літургії. Її провів Глава Української Греко-католицької церкви Любомир Гузар.

У своєму вітальному слові до прочан В.Ющенко наголосив на великому духовному й історичному значенні Зарваниці, яка творить особливий зв'язок України з її покровителькою – Божою Матір'ю. "Для нас Зарваниця – джерело і ріка. Як джерело вона проходить крізь товщ землі і часу, беручи своє начало з Київської Русі. І, як ріка, творить велике українське море любові до Божої матері, єднаючись з усіма головними місцями прощ в Україні, які є Богородичними", – сказав Президент.

У своєму виступі Віктор Ющенко з особливою шаною сказав про великий подвиг Української Греко-католицької церкви, яка, за його словами, "у найчорніші часи стала опорою нації і береже цю місію досі". Він звернув увагу на те, що цього року буде відзначатися 20-та річниця виходу Української Греко-Католицької Церкви з підпілля "як одного із актів-предтеч визволення всієї України". "І держава зобов'язана сказати і, безумовно, скаже правдиву оцінку репресій, яких зазнала УГКЦ разом з іншими українськими церквами", – додав глава держави.

Під час прощі у Зарваниці

Він також висловив глибоку повагу і вдячність Главі Української Греко-католицької церкви кардиналові Любомиру Гузару, "який з великою вірою і мудрістю дбає про духовне здоров'я нашого народу і продовжує традиції Митрополита Андрея і Патріарха Йосипа Сліпого".

Президент привітав усіх прочан, які прийшли до Зарваниці. "Дякую цій землі і всій Західній Україні за те, що береже наш національний і соборний дух", – сказав В.Ющенко.

За матеріалами
прес-служби Президента України

В ЕПІЦЕНТРІ ПОДІЙ

ХТО СІЄ ВІТЕР, ПОЖНЕ БУРЮ

Новий етап війни на Північному Кавказі

Петро МАСЛЯК

За внутрішнім політичним безладом і хаосом в Україні майже ніхто не звернув увагу на знакову подію на Північному Кавказі – початок нового етапу широкомасштабної антиросійської війни. Цей початок ознаменувався терористичним актом – замахом на президента Інгушетії. Завдяки російським спецслужбам у деяких нечисельних все ще незалежних засобах масової інформації Росії щодо їхньої бездіяльності не є виправданими. У цих служб просто не вистачає ні часу, ні сил, ні засобів, щоб контролювати ситуацію на Північному Кавказі. Всі їхні ресурси нині спрямовані на "організацію" президентських виборів в Україні, боротьбу з "батькою" в Білорусі й намаганням утримати в російській орбіті Казахстан. В умовах кризи, цілком природно, просто не вистачає всіх видів ресурсів. Нині головним ресурсом, якого позбавлена Росія, є дисциплінований, схильний вислужуватися, вірний присязі й наказові командира український солдат. Закидавши трупами російських солдат Чечню, Інгушетію і Дагестан, Єльцин і Путін дуже швидко зрозуміли, що без українців їм Північний Кавказ не утримати. Звідси і сміхотворні театралізовані шоу, які нині організовують в Росії з висадкою "ряжених" "запорожців" на Тамані, яких зустрічає така ж "ряжена" царственна повія "русская" Катерина ІІ. Вона вручає театралізованим українцям папірці на володіння Кубанню, а ті, в свою чергу, колінкуючи, цілують їй черевики.

Все це лише виглядає дуже смішно. Насправді все доволі серйозно. Те, що в російських, а за ними і в "українських" засобах масової інформації нічого не пишуть про війну на Північному Кавказі, не говорить про те, що вона там не розгортається з новою силою. До того ж, у зовсім інших просторових і часових масштабах. Якщо починалася ця війна на початку 90-х років минулого століття в Чечні-Ічкерії, то нині в її сферу втягнуто практично всі республіки Північного Кавказу. Рейд російської армії до Грузії і організована кремлівськими політичними авантюристами війна в Закавказзі, як показують нинішні події в сусідньому Північному Кавказі, були для Росії самовбивчими. Хто сіє вітер, пожне бурю. Це саме про Росію сказано.

Росіяни страшенно втомилися від війни на Північному Кавказі. Російські військкомати фіксують масову відмову від служби в армії. Батьки будь-якими шляхами намагаються "відмазати" своїх дітей від війська, щоб вони не опинилися мішенями в прицілах ісламських снайперів на Північному Кавказі. Росія в 2009 році опинилася перед гострою проблемою комплектації військових підрозділів у Чечні, Дагестані, Інгушетії, Кабардино-Балкарії, Карачаєво-Черкесії, Північній Осетії, а тепер і в Південній Осетії і Абхазії. Географія війни увесь час розширюється, а кількість бажаючих гинути за імперські інтереси кремлівських керівників, з яких жоден своїх дітей і онуків на Північний Кавказ не послав, стає все меншою. Жоден з керівників Росії чи то федерального чи регіонального рівня своїх рідних до Чечні не відправив.

Росія поставила собі за мету створити так звані війська швидкого реагування СНД, привести до влади в Україні, Білорусі і Казахстані своїх президентів і відправити українських, білоруських і казахських хлопців, як гарматне м'ясо, на Північний Кавказ, щоб замінити там "потрьопание" російські війська. У зв'язку з наближенням президентських виборів в Україні Росія посилено мобілізує власну "п'яту колону" в нашій державі з метою приходу до влади проросійського президента. Для того, щоб відправити українських хлопців на бійню до Північного Кавказу, мало привести до влади проросійського політика. Потрібна ще й диктатура, щоб ніхто не зміг відмовитися чи відкупитися "від Чечні". Через це для України, дякуючи північним "братам" настає черговий період вибору. Це не пересічні вибори Президента нашої держави. Це вибір між життям і смертю наших дітей і онуків. Люди, будьте пильними!

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

НАРОД І КОНСТИТУЦІЯ

Реформування Основного закону по-українському: "неграмотні" депутати й забута державницька традиція

Вони повинні розробляти Конституцію, а обговорювати її може Конституційна Асамблея, що складатиметься з представників від Президента, Уряду, ВР та судової гілки.

Попередню тезу доводить недосконалість Конституції 1996 року. У ній, "наприклад, з одного боку сказано, що строк повноважень президента – 5 років, а з іншого боку, що вибори президента мають відбутися в останню неділю останнього місяця п'ятирічного терміну, – нагадує В'ячеслав Олещенко. – Або ж інший приклад: було зазначено, що закон підписує президент. На це у нього є 15 днів. Він також може накласти вето, якщо матиме зауваження. Однак якщо депутатам вдасться подолати вето президента, то він зобов'язаний підписати цей закон. Парламентарям цього видалось замало, і в грудні 2004 року вони додали норму про те, що якщо президент не підписав закон, то його підписує й оприлюднює Голова ВР. А яким буде правовий статус такого закону? Треба його виконувати чи ні?" Підписуючи закон, президент бере його до виконання, а яку вагу має закон, який підписав Голова ВР? "Бажано, щоб таких розходжень було менше або взагалі не було," – резюмує Олещенко.

Учасники "круглого столу" одноголосно констатували, що нинішній Основний Закон не виконується. І ніхто за це не несе відповідальності, бо аспект відповідальності у цьому документі чітко не прописаний. "Процес реформування слід розглядати не в площині простого розподілу повноважень, а й в аспекті повноваження – функції – відповідальність. Є чимало й інших аспектів Конституції, які мають бути додатково обговорені й зважені: про реалізацію положень щодо того, що народ є джерелом права, про те, що українська

земля є об'єктом власності українського народу, а також інформаційне питання, права людини тощо," – пояснив В'ячеслав Олещенко. Наша Конституція де юре чинна, але де факто вона просто мертва.

ОСНОВНИЙ ЗАКОН ПОВИНЕН ПРИЙМАТИ НАРОД

Отже, як було вище сказано, перший етап розробки Конституції – визначення моделі правління, а другий – визначення суб'єкта права, того, за ким буде останнє слово у прийнятті Конституції. У всіх країнах Європи це слово було й залишається за народом. Навіть у нашій чинній Конституції, нехай там і велика кількість недоліків, зазначено, що український народ є джерелом права. Тому переписувати цей документ за спиною того, хто привів їх до влади, депутати не мають права.

Оскільки жодна влада не може самостійно прийняти Основний Закон, за яким житиме держава, то затвердити його можна виключно на референдумі, вважають науковці.

Але на даний час є дві завади, що ставлять під сумнів ефективність референдуму: недосконалість наявних проектів, розроблених політиками, і неготовність народу до кінця зрозуміти переваги й недоліки цих проектів.

Річ у тім, що населення не має правової культури. "Якщо прийняти її на референдумі, зважаючи на нинішні українські реалії, то це лише дасть змогу комусь проштовхнути свої інтереси. Адже загалом народ особливостей проектів Конституції не збагне. І не тому, що він відсталий абощо, а тому, що не було обов'язкової попередньої підготовки, – пояснює Іван Варзар. – Наприклад, у Португалії 20 років тривала професійна підготовка народу до прийняття Конституції. В Угорщині – зо 30 років. А в Україні подібну підготовку не проводять цілеспрямовано".

КОНСТИТУЦІЮ ПИЛИПА ОРЛИКА ПРИВЕЗУТЬ В УКРАЇНУ

Ще одна важлива річ – це те, що українців останнім часом намагаються переконати в тому, що на нашій землі не може народитися жодного великого політика, що ми не маємо досвіду державності й тому не зможемо утвердитися як суверенна держава на світовій арені. Але насправді це не так.

Василь Лісничий наголосив, що "саме українці першими в Європі розробили цілком демократичну, збалансовану модель правління, котра детально розписана в документі, котрий називають Конституцією Пилипа Орлика".

Присутній на "круглому столі" екс-уповноважений із захисту прав людини у Швеції (а саме там знаходиться оригінал цього історичного документа) Франк Ортон підтвердив, що "в цьому документі фактично вперше на практичному рівні було зроблено спробу розподілити владу на судову, законодавчу й виконавчу гілки. Там також ідеться про розподіл повноважень між гетьманом і громадою. Це дуже відповідає сучасним уявленням про демократію й права людини. До речі, дуже важливо для сучасного суспільства намагатися будувати свою політичну систему, виходячи з історичного коріння," – вважає Ортон. Він наголосив, що цей документ варто розглядати, перш за все, "як засіб обмеження влади вищого керівництва, особливо влади виконавчої".

В'ячеслав Целуйко зазначив, що "ми маємо давню державницьку традицію. Ще до появи Конституції Пилипа Орлика (а це 1710 рік) основні її положення були викладені в Гадяцькому трактаті 1658 року! І на той час козаки були єдиними в Європі, хто, підписуючи міждержавні угоди, надавав їм Конституційного статусу. Вони єдині вказували в цих угодах модель правління. І вже тоді, хоч і не було держави Україна, козаки позиціонували свою країну як самостійне державне утворення з визначеними кордонами й політичним устроєм".

Тодішня Європа не знала ще поділу влади на три гілки, не знала подібних, як у Конституції Орлика, механізмів обмеження виконавчої влади гетьмана. До того ж, у цьому документі навіть виписано систему опіки над козацькими вдовами й сиротами. Також там було вперше сказано про наш державний суверенітет. "І українське суспільство повинно це знати й пишатися цим! Це закладено в нашій ментальності. Не потрібно ставитися до народу як до дурного, тупого. Народ усе швидко зрозуміє. Тільки треба пояснити йому все зрозумілою мовою," – наголосив Олег Репан.

Замислюючись над словами науковців, бачимо, що наша законодавча влада намагається вирішувати долю народу замість нього самого. І хоча "Конституція 1996 року – це чужий капелюх на нашій голові", за словами Івана Варзара, все ж таки, там зазначено, що саме український народ є джерелом права. А приймаючи за дверима парламенту зміни до Основного Закону, за яким повинні жити 47 мільйонів людей, депутати це право у них прагнуть відібрати.

Зоріяна ЛІЗАВЕНКО

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Нинішні продажні (проте вкрай самозакохані й галасливі) демагоги-політологи, запопадливо виконуючи вимоги обожнюваних ними грантодавців, свідомо уникають публічних обговорень причин постання наділених всіма атрибутами державности країн, виникнення їхніх назв і реального їх призначення. Загальновідомо, що більшість держав у корені власної назви мають ім'я автохтонного (принаймні для більшої частини її території) народу. Існують французи (попри поділ на гасконців, бургундців, шампанців, нормандців й ін.) й існує Франція, існують німці (попри поділ на швабів, баварців, сілезців й ін.) й існує Німеччина, існують грузини (попри поділ на аджарців, мінгрелів, сванів й ін.) й існує Грузія, існують українці (попри поділ на гуцулів, лемків, бойків, сіверян, слобожанців й ін.) й постала нарешті Україна. Поділ людства не є чимось випадковим й неприроднім. Етнічні спільноти (нації) формувалися протягом тисячоліть на чітко окреслених територіях. Клімат, побут, флора й фауна, наявність або відсутність тих чи інших компонентів у їжі й питві, хімічний склад споживаних продуктів, географічне розташування – безпосередньо впливали на формування менталітету, мови, культури, традицій й вдачі осідлої на них людности.

Олесь ВАХНІЙ

ЖОРСТОКІ РЕАЛІЇ ДОБИ

ЧОРТОМЛИЦЬКА ГАЙДАМАЧЧИНА

Досвід минулого й здоровий глузд свідчать на користь необхідности існування в природі різномаїття. Одноманітність спричиняється до всебічного зубожіння, унеможливлює поступ й викликає деградацію. Водночас, природа й всі її складові функціонують згідно з певними, чітко окресленими законами й нормами, переступ котрих загрожує зникненням природніх видів як на певних територіях, так і загалом. Переступ, занедбання, ігнорація або відхилення цих норм (для людей – моральна деградація та духовне зубожіння) спричиняють всебічну розбещеність й загрожують дестабілізацією та зникненням цілих народів та цивілізацій. Неймовірно, проте факт: нинішня Україна є люблячою матір'ю для паразитуючих на її бідах і негараздах чужинців та позбавлених навіть найелементарнішої порядности зденаціоналізованих запроданців. Для вірних синів, котрим не байдужа її доля й майбутнє співплемінників, вона стала злою мачухою. Кількасотлітній період бездержавности й політики цілеспрямованої денаціоналізації наших предків, помножившись на відверто антинаціональну сутність нинішньої постколоніальної адміністрації, ще довго ятритиме душі не одного покоління. В обставинах вікового поневолення відбулися ряд надламів у психології і національному характерові українців. Сформувався тип малороса-хохла, найманця на власній землі, лакея, людини, байдужої до витворених предками святинь, з меншовартісною національною самооцінкою і зі страхом перед необхідністю відстоювати дароване Творцем право на усвідомлений вибір вказаного Ним шляху. Малороса навчили любити кайдани, хвалити поневолювача як брата і дякувати гвалтівникові за збезчещену матір. Титанічна праця патріотів на ниві національного просвітництва донині наштовхується на протидію ворожих духові українців потуг. Під сучасну пору в Україні слова "нація" і "націоналіст" у багатьох асоціюються з вишикуваними у лави зарізяками й насиллям. Націоналізм в уяві обивателя асоціюється з війною, масовими жертвами й терором. Загал примушують забути той факт, що період духовного винародовлення, фізичного терору, цілеспрямованого винищення свідомих і талановитих, врешті-решт голодомору, відбувався за доби хазяйнування чужинського шовінізму й зденаціоналізовуючого інтернаціоналізму. Нинішня постокупаційна, постколоніальна, посткомуністична й, попри гучні запевнення у відданості демократичним принципам, напівтоталітарна адміністрація на кожному кроці демонструє власну відверто антинаціональну сутність. Керуючись виключно меркантильними міркуваннями й діючи на догоду зовнішнім чинникам, нинішні можновладці продовжують здійснювати практиковану в часи бездержав'я політику "очищення" України від українців.

Аналіз поведінки та етносоціальні дослідження нарешті науково обгрунтували вже давно відому істину: нинішні "трудові мігранти" з країн Азії, Африки та Кавказу не почуваються прив'язаними до жодної конкретної країни. Їхній статус можна визначити як "громадяни глобального світу". Кон'юнктура та гін за матеріальним зиском є визначальними у справі вибору місця замешкання. Відсутність прив'язаности до певної території (цей неприродній феномен охрестили "новітнім урбаністичним кочівництвом") позбавляє більшість із них почуття обов'язку й гальмує самообмеження у справі задоволення неприродніх гріховних забаганок. Відсутність стримуючих чинників (зокрема моралі й почуття відповідальности перед нащадками) уможливлює швидке збагачення. Проте зухвала ігнорація культивованих автохтонами традицій стає причиною конфліктів між господарями й новітніми ординцями. Трагічні реалії нинішнього українського буття для багатьох приходьків виявилися непоганою нагодою заробити на проблемах й негараздах автохтонів. Створюючи недобросовісну конкуренцію й нерідко йдучи на відвертий кримінал, чужинці власними діями й поведінкою провокують українців на адекватну реакцію.

Зусиллями певних наднаціональних глобалістських потуг будь-які згадки про самозахист від сваволі й зневаги поспішають охрестити "поодинокими проявами расизму й нетолерації". Проте правда не втрачає від того, що її замовчують. Тверезий аналіз тенденцій та подій засвідчують: більшість європейців втомилися терпіти хамство й демонстративну зневагу розміреного й патріархального способу життя прибулими в Європу особами іншорасового походження. На антиеміграційних гаслах прийшов до влади у Франції нинішній президент Саркозі. Попри бойкот і санкції з боку Ізраїлю й США, австрійці вже котрий рік вперто надають перевагу в часі виборів партіям націоналістичного спрямування. Парламент Швейцарії окремою постановою заборонив будівництво мінаретів й мечетей, а прем'єр Італії Сільвіо Берлусконі після ратифікування парламентом закону про скорочення чисельности осіб, котрі можуть претендувати на отримання статусу біженця, санкціонував будівництво спеціальних таборів для затриманих поліцією нелегалів. Хвиля обурення й протесту антисоціальною поведінкою й злочинною діяльністю приблуд-мігрантів нарешті докотилась і до України. Культивована в часи комуністичного тоталітаризму теза про "рівність й братерство радянських народів" та однобічно-упереджене трактування України як "багатонаціональної незалежної держави" в черговий раз дарували нагоду пересвідчитись у тім, що ці тези, м'яко кажучи, не відповідають дійсності. Щоправда, ЗМІ й раніше повідомляли про розгін молоддю великих міст циганських таборів та силове "закриття" східних кав'ярень, де спритні гендлярі розбещували відвідувачів опіумом і кальянами. Проте події, котрі відбулись у місті Марганець наприкінці червня – на початку липня нинішнього року, засвідчили: хамство чужинців уже перейшло межу терпіння й нарешті спричинилось до адекватної реакції навіть довготерпеливих обивателів. Перш ніж викласти на папері породжені вбивством вірменами в м.Марганець Дніпропетровської области українця логічні висновки, обтяжу себе коротким викладом хронології подій.

Нерідко відмінність у менталітеті й наявність певних стримуючих чинників ставить автохтонів у вкрай невигідне становище стосовно мігрантів. В Україні здавна культивувалась пошана до чесної фізичної праці й власноручного витворення речей побутового вжитку. Проте чесність і доброзичливість українців в часі обміну (купівлі-продажу) плодами праці особами іншорасового походження й цілком інакшого менталітету почали потрактовуватись ознакою неповноцінности. Гендлярство, котре ніколи не було в пошані у нашого народу, уможливлювало постання в Україні цілих кланів (формальних територіально-національних громад), котрі паразитували на проблемах і потребах українців. 28 червня до кав'ярні, котра розташована неподалік Каховського водосховища у Марганці, завітав гурт осіб вірменської національности. Гаряча кавказька кров та вжитий алкоголь спровокували конфліктну ситуацію. Згідно зі свідченнями відвідувачів, у часі раптово виниклої сварки між українцями та вірменами останні вдались до образливих стосовно всього українського народу висловів. Внаслідок фізичного зіткнення від рук вірменів загинув двадцятидволітній Сергій Бондаренко. Вбивцею виявився 19-літній вже "громадянин України вірменської національности" на ім'я Самвел. Два роки тому він відзначився участю в дорожньо-транспортній пригоді, наслідком якої була смерть неповнолітньої українки, проте гроші родичів врятували його від кримінальної відповідальности. Прибулі на місце події працівники міліції затримали вбивцю, проте замість того, аби відразу взяти під варту й розпочати слідчі дії, доправили його до міської лікарні. За кілька годин до лікарні прибув "гурт осіб кавказької національности". Погрожуючи вбивством лікарям та працівникам міліції, вірмени в ультимативній формі почали вимагати звільнення Самвела. Свідки стверджують, що серед нападників були й особи, озброєні вогнепальною зброєю. На щастя, нащадки козаків Чортомлицької Січі засвідчили генетичну спорідненість з предками, котрі захищали Україну від зайд й ординців. На захист працівників лікарні й міліціонерів прибув гурт українців. У відкритому фізичному зіткненні вірмени не витримали й вимушені були рятуватись втечею. Проте довго тамований мешканцями Марганця гнів нарешті вирвався назовні. Були потрощені й спалені автівки, на котрих вірменські бандити прибули до лікарні, згодом почали трощити приналежні вірменам й циганам крамниці, де ті здійснювали торгівлю дешевим китайським та турецьким крамом. Того ж вечора з міста під охороною прибулих з усієї области бійців спецпідрозділу "Беркут" розпочалась тимчасова евакуація до інших райцентрів вірменських родин, що в свою чергу викликало заворушення в усій області.

На інформацію про події в Марганці владою накладено суворе табу. Проте цинічне замовчування проблеми не вирішує. Згідно з інформацією, отриманою від осіб, котрі відвідали місто, місцеві мешканці спалили кілька будинків вірменів. Не оминув вогонь і привласнених вірменами полів, на котрих вони, рясно зрошуючи урожай хімікатами, вирощували для продажу українцям баштанні культури. Солідаризуючись з мешканцями Марганцю, з Дніпропетровська висунувся загін футбольних фанатів клубу "Дніпро", проте вони були зупинені силами спецпідрозділу "Беркут". Похорони Сергія Бондаренка, котрі зібрали кількатисячний натовп, документували журналісти кількох центральних й обласних телеканалів, проте сюжети так і не були оприлюднені. Ганебна практика "темників" і замовчування окремих подій в Україні ще не віджила. Згідно з повідомленнями мешканців, працівники міліції проявили подиву гідну упередженість. Попри оприлюднення інформації про наявність у вірменів вогнепальної зброї, працівники міліції чомусь не вдались до пошукових заходів в їхніх оселях і не обшуковували їх у часі евакуації. Впродовж кількох днів у місті без найменших пояснень затримували українців й допитували на предмет причетности до подій у кав'ярні. Багатьох вироком суду за сфальсифікованими звинуваченнями впродовж кількох діб утримували під вартою. Мешканці Марганця скаржились, що в діях працівників міліції відчувалась упередженість. Кілька днів до участи в забезпеченні громадського порядку були залучені й внутрішні війська з бронетранспортерами, що є безпрецедентним фактом для мирного часу. А четвертого липня до Марганця прибув начальник Дніпропетровського УМВС генерал-майор Науменко. Виступаючи перед мешканцями міста, він заявив, що конфлікт є побутовим, і будь-які спроби надати йому ознак міжнаціонального будуть нещадно каратись. Присутні на зустрічі відреагували на цю погрозу свистом і супроводжували його ним до автівки. Того ж дня евакуйовані вірменські родини в супроводі посилених нарядів міліції почали повертатися в місто...

ЛІТОПИС БОРОТЬБИ

"МИ ЩЕ ПРИЙДЕМО У ВАШЕ ЖИТТЯ..."

Володимир БОРИСОВ,
член Національної
спілки журналістів України

Як відомо, проводом ОУН (Бандери) перед початком радянсько-німецької війни було сформовано чотири похідні групи, в яких, за різними даними, було зосереджено від 5 до 8 тисяч молодих, освічених, підготовлених до організаційної та підпільної роботи бійців. На нараді керівників похідних груп у Львові 9 липня 1941 року перед ними було поставлено завдання: організовувати на покинутих Червоною Армією територіях українське громадське і культурницьке життя, вести роз'яснювальну роботу щодо будівництва незалежної Української держави, створювати умови для формування підпільних осередків ОУН, готувати кадри для збройної боротьби, вести антинімецьку та антибільшовицьку пропаганду...

У липні 1941 року один із підрозділів, який входив до похідної групи "Південь", прибув до Летичева (Хмельниччина). Ось що пише його командир, полковник М.С.Чарториський у книзі "Від Сяну до Криму": "У поході група у багатьох більших і менших містечках, селах влаштовувала зустрічі з людьми, агітувала їх, проводила освітню роботу, закликала боротися за створення незалежної Української держави.

Окружними дорогами і доріжками добралися до Летичева. Це містечко досить розлоге, але, окрім двох пам'ятників – Леніну і Сталіну – не мало помітних будівель. Найкращі будинки, де містились НКВД, пошта і партійні установи, були напівзруйновані. Німці тут майже не затримувались...

З Летичева я порозсилав друзів по околишніх селах і містечках – до Росохит, Костянтинова, Хмільника, Вовковинець, Козачок, Меджибожа, Лисогірки..."

У кожному з названих населених пунктів члени похідної групи створювали підпільні осередки, розставляли надійних людей на різноманітні посади в органах місцевого самоврядування, а в Летичеві було створено окружний та районний проводи ОУН.

Як згадує безпосередній учасник тих подій, в'язень сталінського ГУЛАГу, фольклорист, дослідник діяльності Устима Кармалюка, краєзнавець В.Вовкодав, у липні 1941 року в Сахни прибули члени ОУН Губенко і Казирук. Зібрали схід села і сказали людям: "У Німеччині добре жити німцям, а нам потрібно будувати свою Українську державу, де буде добре жити українцям". Тут же громадою було обрано старосту села – поважну й авторитетну людину, а також було встановлено три березові хрести борцям за незалежну Україну, учасникам визвольних змагань 1918–1925 років: полковнику армії УНР, подільському отаману Я.Орлу-Гальчевському, Пилипу Іванову та Михайлу Топорівському.

Про небезпечно-тернистий шлях членів похідної групи "Південь" та їхню організаторську роботу на Летичівщині знаходимо рядки в книзі уродженця краю Є.Аллетяно-Попівського "З ідеєю в серці – зі зброєю в руках", який під час Другої світової війни деякий час очолював обласний провід ОУН у Вінницькій області. Він пише, що в Летичеві вся райуправа, педколективи шкіл, більшість з допоміжної поліції допомагали й співчували підпіллю, під його впливом проводили широку пропагандистську роботу – закликали молодь не їхати до Німеччини, бойкотувати збір збіжжя, бути готовими до збройної боротьби з окупантами тощо.

На могилі побратима

Але найкращу "пропагандистську" роботу проти "нової влади" і "встановлення справедливих арійських порядків" провела сама ота влада. Адже ні для кого не було секретом, що передові частини вермахту, які входили до українських міст і сіл влітку 1941 року, спостерігали і дивувались виявам радості місцевого населення, яке зустрічало їх хлібом і сіллю, або ж дружнього нейтралітету з їхнього боку. Навіть секретар ЦК КП(б)У Д.Коротченко був змушений констатувати: "Абсолютна більшість населення України не бажала продовжувати боротьбу проти німців, а, навпаки, різними способами прилаштовувалася до окупаційного режиму".

Переважна більшість жителів Летичівської округи й гадки не мала про нелюдську, расову спрямованість та канібалізм ідеології націонал-соціалізму. Вже в перші дні окупації Летичева німці розстріляли велику групу поранених і хворих військовополонених. А в концтаборі, влаштованому в Летичівському костьолі, створили нелюдські умови утримання для полонених бійців і командирів Червоної Армії. Від надмірної скупченості і голоду вони вмирали тут сотнями. Десятки з них були поховані на території концтабору, інші – на місцевому кладовищі недалеко від могили народного месника Устима Кармалюка.

Коли військовополонених перевели до Гайсина, у Летичівському костьолі фашисти організували "трудовий табір" для "перевиховання" цивільних осіб, які "проштрафилися" перед "блюстителями нового порядку". Ось як описував умови утримання в'язнів у цьому "виховному закладі" житель с.Лисанівці Старосинявського району І.Собанський: "Годували нас один раз на добу. Суп зварений з гички, листя картоплі, моркви. Сире кінське м'ясо, по якому повзали хробаки, 50-100 грамів хліба з мелених каштанів і ячменю...

На зморених голодом і спрагою людей нападали різні хвороби, особливо дизентерія. Але й таких гнали на різні важкі роботи. Хто не міг їх виконувати, того цькували собаками, били, кидали в ями, добивали там, якщо людина ще дихала – розстрілювали...".

Нестерпні умови були створені фашистськими нелюдами у Летичівському, Меджибізькому та Новокостянтинівському гетто. Восени 1942 та навесні 1943 років німці на території району чинили масові знищення людей єврейської національності, в основному стариків, жінок і дітей.

Всі вищезгадані та не згадані антилюдські дії німецької влади призвели до того, що населення краю переконалось: гітлерівський режим нічим не кращий сталінського. І ті, хто пережив розкуркулення, примусову колективізацію, голод 1933 року, масові політичні репресії 1937–1938 років, упевнились на своєму гіркому досвіді, що націонал-соціалістична Німеччина не збирається будувати щасливе і заможне життя для українців. Сталося те, про що говорилось у меморандумі ОУН після нападу Німеччини на СРСР 23 червня 1941 року: "Якщо навіть в Україні зустрічатимуть німецькі війська як визволителів, то незабаром ситуація може змінитися, якщо Німеччина прийде в Україну не з метою відновлення Української Держави... Німецький примус викличе протилежні наслідки...".

В одній з перших листівок, віддрукованій летичівськими патріотами, лунав заклик:

"Земляки! Гітлерівський режим виявився не кращий за сталінсько-комуністичні порядки. Солдати чужої армії на своїх багнетах ніколи не принесуть щастя простому робітнику, селянину, вчителю, тому що вони будуть захищати інтереси своєї країни, вбивати і вивозити награбоване та новітніх рабів із нашої землі...

Щасливе життя кожного з нас можна побудувати тільки в незалежній від Москви та Берліна Українській державі!".

Зростають ряди підпілля ОУН, основи якого були закладені членами похідної групи "Південь" Зубенком, Казируком, Потапінським і Плащинським. Гасло "Здобудеш Українську Державу, або загинеш у боротьбі за неї!" об'єднало в лавах організації лейтенанта Червоної Армії Я.Заверуху, студентку Вінницького педінституту О.Матвеєву, довоєнних директорів шкіл І.Очківського та І.Яворського, доньку відомого борця за радянську владу на Летичівщині Гната Гусара – Людмилу, лісника П.Пантелеймонова, учнів Вийтовецької агрошколи С.Гарбаренка, Д.Зборовського, І.Сабодана та О.Сабодана, орденоносця, передовика сільськогосподарського виробництва М.Демчишина та О.Коваля з Копачівки Деражнянського району, О.Бригаду, В.Мазура, Т.Дудника, Є.Оберемка та десятки інших патріотів. На даний час автором статті на основі спогадів очевидців тих вікопомних подій встановлено 56 прізвищ підпільників.

Навесні 1942 року в донесеннях німецької служби безпеки СД про боротьбу з різними ворожими групами з'являються твердження, що "... найактивніший і найвизначніший – рух Бандери – перетворився у... ворожу до Німеччини підпільну організацію". І це незважаючи на те, що ще восени 1941 року СД у Києві було видано наказ: "Незаперечно встановлено, що рух Бандери готує повстання в Райхкомісаріаті (Україна) з метою створити незалежну Україну. Всі члени руху Бандери повинні бути негайно заарештовані і після ґрунтовного допиту таємно страчені як грабіжники".

На теренах Летичівської округи, куди входили Летичівський, Деражнянський і Меджибізький райони, підпілля ОУН розгорнуло справжню "листівочну війну". В листівках лунали заклики: "Український народе! Бери в руки зброю, бо це єдиний шлях до твоєї волі!", "Знищуйте німецьких катів! Саботуйте їх злочинні накази! Ставайте до лав борців за вільну і незалежну Україну! Хай живе вільна Українська Держава! Слава Україні!", "За наші спалені села, за вигнання й вивезення народу, за всі переслідування, грабунки, побої, вбивства, нечуваний терор, за всі страждання й кривди нашого народу, за неволю і руїни – помста і смерть ворогам України!".

Закінчення в наступному числі.

ДОБРЕ СЛОВО ПРО ДОБРУ ЛЮДИНУ

(Посмертна згадка)

Минув рік, як відійшов у вічність 21 червня 2008 року наш дорогий земляк Вірослав Лобур – уродженець села Гарбузова, що в Зборівському районі на Тернопільщині, житель м.Клівленда в США, кандидат біологічних наук.

Хоча доля закинула його далеко від Батьківщини за океан, у США, душа й помисли його були в рідному краї, ідеалами якого він жив, і, як подвижник національного пробудження, виділяв для нього щедру матеріальну допомогу.

Буваючи в Україні, п.Вірослав не раз відвідував у селі Пляшевій під Берестечком пантеон "КОЗАЦЬКІ МОГИЛИ" й не скупився коштами на впорядкування цього історичного заповідника.

З його ініціативи в США створено Українсько-Американський комітет сприяння меморіалові "Козацькі могили".

Щоб привернути увагу керівництва незалежної України до цієї духовної святині з метою надання державної допомоги для її відбудови, він не раз звертався з листами до міністрів й амбасадорів, до народних депутатів і письменників і сам, як приклад, надав фінансову підтримку на друкування книги "Національний пантеон "Козацькі могили", виданої у м.Луцьку в 2003 році накладом 2000 примірників. Книга є важливим джерелом історії рідного краю, що розкриває невідомі сторінки безсмертя козацької слави.

Пан Вірослав спричинився до унікального видання "Яворівського фотоархіву УПА" – книжки, яка читається серцем.

Своєю офірою він допоміг будувати в рідному селі Гарбузові церкву, придбати для неї новий іконостас, спорудити чудову оазу – святу капличку й джерело, символічну могилу борцям, які віддали життя за волю України, меморіальний знак на місці повстанської криївки, в якій у нерівному бою з комуно-кагебістськими карателями в 1951 році загинуло четверо повстанців.

За вагомі матеріальні й моральні внески в ці шляхетні справи, за велику любов до Божого храму й до України святійший Патріарх Київський і всієї України Філарет у 2004 році нагородив п.Вірослава Лобура орденом "Святого рівноапостольного князя Володимира Великого 3-го ступеня", який був вручений йому в Георгіївському храмі на Козацьких могилах у Берестечку владикою Даниїлом Рівненським і Острозьким, а кир Василь Семенюк – єпарх Тернопільський і Зборівський нагородив його грамотою-подякою, благословивши на добрі й святі діла.

Був він вродливим і мудрим, добрим і щедрим, турботливим сім'янином. Любив рідне село, людей і неньку Україну.

У смутку й скорботі низько схиляємо голови перед пам'яттю дорогого нам Вірослава й просимо всіх, хто його знав і пам'ятає, – помолитися за його світлу й добру душу!

Від Тернопільського обласного МЕМОРІАЛУ Б.ХАВАРІВСЬКИЙ;
від жителів села Гарбузова В.БЕРЕГУЛЯ;
від Всеукраїнської Ліги Українських Жінок Н.КАМЕНЮК

Євген ВІННИЦЬКИЙ

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

ЗАТАВРОВАНІ КЛЕЙМОМ ДИЯВОЛА

1945 рік, як відомо, приніс усьому світові визволення від фашизму. Всі ми з історії знаємо про Нюрнберг, про той судовий процес, що відбувся над фашистами та про те, що партію націонал-соціалістів (фашистів) було заборонено і визнано антилюдською, злочинною і т.д. Ця заборона стосується також і символіки згаданої партії. І хоча зараз діють нечисленні організації, які відкрито сповідують неонацизм, здебільшого пересічні громадяни дивляться на таких, як на несповна розуму: мовляв, як так можна? Дійсно, у свідомості більшості нормальних людей і Гітлер, і нацисти – це велике зло.

Загальновідомо також, що певна частина населення України зустрічала прихід армії Гітлера як визволителів (як виявилося, це було помилкою, оскільки фашисти – це рідні брати комуністів). Стомилися люди від ярма колгоспів, винищення заможного (і не тільки) селянства, арештів, розстрілів, переслідувань... Голодомор 33-го забрав мільйони життів, довівши націю до руїни... На сьогодні існує безліч доказів антилюдського в цілому й антиукраїнського зокрема спрямування комуністичної партії. Голод, репресії, масовий терор і винищення населення, страшна антиукраїнська політика... По суті, партія комуністів завжди була ворожою українському народові не менш, ніж фашисти.

І нехай-но спробує не-мені-товариш Симоненко чи хто інший з їхніх розповісти казочку про те, що "голод був не лише на Україні", або що "голод не був спланованим". Я про ці речі не лише в книжках читав, а й чув від бабці своєї про те, як приходили комуністи до хати й вигрібали ВСЕ, що можна було вигребти. А чого не можна забрати – горнятко пісного борщу, наприклад, у печі – об підлогу його! Нічого "врагам нє аставіть"! А мільйони пудів зерна, відданих у той період за кордон у вигляді "братської допомоги" – теж не сплановано, ненавмисно?! А ще таке чув од бабці: "...ти нічого такого не говори ніде. Бо прийдуть вночі, заберуть, вивезуть – і слід пропаде...", – і далі називала, кого вже забрали у них на селі. Шкода, не записав, уже не спитаю – спочила бабця. Але головне, що вона вижила у 1933-му, пережила війну, пережила 1947...

Історія лишається історією, її необхідно пам'ятати й висновки робити. Та найбільш обурює те, що висновки якраз так і лишаються незробленими. У 1991 році діяльність компартії в Україні заборонили... але минуло менше двох років – і заборону знято. А нині, на 17-му році Незалежности, ми можемо побачити цю партію не в музеї, не в книзі під заголовком "вороги України" – сьогодні ідеологічні нащадки тих, хто нищив наших дідів, сидять у Верховній Раді та жваво керують нами. Сьогодні вулиці носять імена тих, хто особливо успішно топтав нашу Батьківщину. Сьогодні герби СССР ще подекуди стирчать, істукани ката України Леніна стоять – і ніхто їх не знімає (наприклад, у Вінниці Центральний міст через Буг досі "прикрашений" серпом-молотом). Гидко. Дехто з несвідомих громадян бурчить, мовляв, хай буде, "привикли"... А що, як "привикли" до антилюдського, ворожого, несправедливого, то так і продовжувати? І новим вулицям такі ж розумні назви давати: проспект Сатани, площа Фашизму, зупинка Ґеббельса... Давайте, аякже, все, що проти нас – поближче, до серця пригорнемо й на шию почепимо! Та ж схаменіться, адже споконвіку українці від лихого подалі трималися, навіть нечистого при хаті старалися не згадувати...

Не треба навіть мати вищої освіти чи надто глибоких історичних знань, достатньо і курсу середньої школи та трохи нормальної логіки, щоб зрозуміти: комуністична партія так само ворожа нам, як і фашистська. Тільки фашисти все-таки далекі, закордонні, а ці, серпасті, отут, у нас 74 роки гарні врожаї з людських життів збирали. І те, що далеко, ми добре знаєм і дітям пояснюєм: то злий Гітлер. А тут, під носом – у Донецьку – невідомо ким (хоч здогадатися неважко) обдурені й підбурені діти виходять когось пікетувати з плакатами "Рукі прочь от Сталіна" та скандують дружно горезвісне: "Спасіба таваріщу Сталіну..." Як кажуть, чудно мені й дивно – чи ті діти бідолашні у школі не вчилися, чи в Донецьку якусь не ту історію вивчають? Так, убогих духом перевиховувати треба, але ж Гітлер нам більше не загрожує, минули ті часи, не повернути їх, слава Богу. Минула й абсурдна доба совєтів, наслідки якої нам і досі боком виходять. А от комуністи, як і колись, при владі. І цинічно дурять народ зі шпальт своїх газет і про голод, і про війну, і про тих, хто розумів їхню ворожу Україні сутність – про національних героїв України, вояків ОУН-УПА. І не тільки дурять, а й провадять свої лихі оборудки на біду Україні і насміхаються, і ганять усе українське та нас із вами.

Я б не хотів, аби моя дитина зазнала того "щастя", яке знали люди при совєтах: щастя, побудованого на кістках і ГУЛАГах – аж ніяк не від Бога (до речі, ті руйнівники храмів, убивці священиків у своїх газетах зараз навіть вельми часто звертаються до питань духовности, вживають біблійні вислови, – чи це не лицемірство, не найзухваліший цинізм, не глум? А як розцінити виступи на їхню підтримку священиків – взагалі незрозуміло. Щоправда, то священики московської церкви, які, окрім бізнесу та грошей, іншого Бога не мають). Я б не хотів, щоб моя дитина боялася арешту й безглуздого засудження за "намєрєніє пакушенія на таваріща Кірова" – а ви?

Нині, на щастя, є трохи правдивих видань, котрі не бояться вголос мовити про славну УПА, багато написано й видано про звірства комуністів. Але тих безсовісних це анітрохи не турбує. Як кажуть росіяни, "а Васька слушаєт да єст"...

Незалежність наша й досі під знаком питання – з огляду на те, хто нами керує і яким глузливим брудом зухвало поливають вони нашу українську історію, героїв та весь народ.

Гидко й сумно мовчки дивитися на ці неподобства. Тяжко, що вже тепер, коли, здавалося б, усе ясно й по полицях розкладено, вони підносять тавро антилюдське і пишаються ним, що злочинна ідеологія, яку треба заборонити й піддати анафемі всенародній, процвітає серед нетямущих (а подекуди й свідомих, що значно гірше) прибічників. Несила спостерігати, як діти несуть прапори, під якими стояли кати нашої Батьківщини. Годі вже мовчати, маємо право висловити свою народну волю, як то в Конституції записано: геть, фашистські комуністи, руки від України!

Георгій БАЗАН

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

СРСР: АГРЕСОР З ПЕЛЮШОК

Антинатівській пропаганді цьогоріч виповнюється 60 років: рівно стільки ж, скільки минуло часу з моменту утворення цієї організації. Водночас 50 років минуло відтоді, як до цієї організації попросився "голуб миру" Й.Сталін. Можливо, до нього б і дослухалися, та ось невдача: він тільки-но розпочав агресію проти Південної Кореї. Може й треба було трохи потерпіти з цією "війнушкою", та дуже вже хотілося помахати тільки-но придбаною атомною бомбою. За три роки війни корейський народ втратив 6 мільйонів осіб. І завершилось це безглуздя лише зі смертю сатрапа: вже у квітні 1953 року укладено перемир'я й розпочалося розформування готових до стрибка у Корею радянських військ на Далекому Сході (і я там був, мед-пиво не пив, але січку куштував).

За весь час, доки йшла антинатівська пропаганда в СРСР, сама НАТО не розв'язала жодної війни. Щодо країни соціалізму, тобто СРСР, то вся історія її – це історія воєн.

Лише народившись, навіть не зіп'явшися на ноги, радянська держава почала зазіхати на своїх сусідів. Коли сподівання на всесвітню революцію не виправдались, Ленін зрозумів, що потрібно експортувати революцію на багнетах. Перша жертва – Польща, куди 1920 року кривавий вождь послав кінні армії. Та поляки, отримавши свободу від царської Росії в результаті Першої Світової війни, дали гідну відсіч окупантам.

Були зазіхання на Прибалтійські країни та Фінляндію. Ці операції в СРСР навіть не називалися війнами. Одначе Фінляндія, зрозумівши норов північного сусіда, укріпила свої кордони, побудувавши лінію Маннергейма.

Потім до середини 30-х років тривав "мирний" період. Війна точилася всередині СРСР проти підкорених народів: це була боротьба з тамбовським селянством і ярославським міщанством, вигнання непманів і найжорстокіша колективізація села (1929–1934 роки).

Вже з середини 30-х років СРСР воював в Іспанії, Китаї, пробував на зуб Японію. Потім розпочались так звані визвольні походи. 1939 року Сталін вколов ніж у спину Польщі, яка тоді воювала проти Німеччини. Далі були Фінляндія, Прибалтика, Бессарабія. І все під соусом звільнення. І нарешті – війна з Німеччиною, так звана Велика Вітчизняна.

Поразки, яких зазнав СРСР у перші два роки війни, на мій погляд, сталися тому, що командири Червоної Армії Сталіна боялися більше, ніж Гітлера. Знали: один непевний крок – і Сталін знищить. Від Гітлера ще можна було втекти, а від Сталіна не втечеш. А втечеш сам, то знищать твою сім'ю.

Щодо результатів цієї війни, то, звичайно, вплив СРСР розповсюдився на пів-Європи. Плоди так званої перемоги були наявні. Тільки жертви, що їх понесли народи СРСР у цій війні, досі ще не описані й не враховані. Є думки і про те, що якби не Сталін, то, можливо, й війни тієї не було б.

Після "Великої Вітчизняної" був ще розгром Японії 1945 року і мирна п'ятирічка до 1950 року. Війна з Кореєю 1950–1953 років стала останньою авантюрою Сталіна. Та й після його кончини демократії в СРСР не додалося: ані свободи друку, ні свободи зібрань, ні демократичних виборів. Тоталітаризм.

Такий самий спосіб управління існував у країнах так званої народної демократії. Виступи народних мас проти впливу СРСР у країнах Східної Європи придушувались за допомогою танків та авіації. Так сталося 1956 року в Угорщині та 1968 року в Чехо-Словаччині. І, зрештою, був Афганістан. Ця агресія з агресій стала передвісником кінця існування СРСР.

А ще ж були такі військові конфлікти, як в Єгипті 1956 року, на Кубі 1962-го, на Близькому Сході в 1967 та 1973 роках, в Анголі, Нікарагуа. І скрізь СРСР мав військову присутність, скрізь ми допомагали своїм " братам рідним" і не дуже рідним.

А де ж весь цей час було НАТО? Пропаганда проти НАТО провадилася, а де агресивність цього блоку? Аж до 2000 року – жодної агресії з боку НАТО. Вже й Радянського Союзу не стало, проти якого буцімто й утворювалась ця організація, а війн все не траплялося. І ось з'являється одна зачіпка для контрпропаганди: операція НАТО в Югославії. Та й та вимушена з метою припинити громадянську війну між Косово і Сербією в центрі Європи.

Та висновок напрошується такий: антинатівська пропаганда велася, а воював тільки Радянський Союз. Як народилась держава – так і розпочалися війни. Можна прямо сказати, що то була держава-агресор з пелюшок.

Щодо Югославії, то спробуймо поглянути на ситуацію об'єктивно. Чи була необхідність бомбити Югославію? Щоб відповісти на це запитання, варто повернутися на 100 років назад. Ця країна вже у ті часи була клубком внутрішніх суперечностей. Та й Перша світова війна розпочалася після пострілу в Сараєво, коли був убитий спадкоємець престолу Австро-Угорщини.

Після завершення Другої світової війни Броз Тіто зумів об'єднати народи цієї країни, хоча для цього вимушений був перестріляти багатьох сепаратистів (не будемо вихваляти терор). І ось уже новітні часи: розпад СРСР, крах комунізму, і тільки одне об'єднання – Німеччини. Всі інші події були пов'язані з розколом держав за національними та релігійними ознаками. Чи могла у цих умовах вціліти Югославія? Процес пішов лавиноподібно. Тим більше, що держава ця була федеративною, багатонаціональною та різномасною за релігійними ознаками. Сербія, звісно ж, прагнула відігравати домінуючу роль у регіоні, тим більше, що у військовому розумінні вона була найсильнішою. Миротворчі дії ООН не давали результатів: етнічні чистки продовжувались. Саме в цих умовах, аби розрубати складний гордіїв вузол, НАТО вдалося до непопулярного кроку – застосувало військову силу.

Гадаю, прочитавши цю статтю, багато хто змінить своє ставлення до НАТО. Думайте, дорогі земляки, читайте, як мовив Великий Тарас, і чужого не цурайтесь, а головне – свого не забувайте.

м.Шостка, Сумська область

ЧЕСТЬ І ЧИН

ТЕРНИСТІ ШЛЯХИ НАЦІОНАЛЬНОГО ГІМНУ

Мирослав ПАСТУШОК,
старший викладач історії, пенсіонер

На наших очах вимирає село, яке споконвіку було запорукою невмирущості українського народу. І коли деякі високі посадовці, приклавши руку до серця, так натхненно виспівують "Ще не вмерла Україна", то мимоволі думаєш: а чи розуміють вони, що стоїть за тими словами?

Я їх вперше почув у 1938 році, коли в умовах польської окупації в нашому селі відбувалися урочистості з нагоди шевченкових днів. Для того, щоб дістати на це дозвіл, наш солтис Іванишин їздив з подарунками до старости в Золочівський повіт. І от пригадую, як у читальні "Просвіти" після доповіді про національного Пророка, постановки "Циганки Ази" М.Старицького виступив хор під керуванням Василя Шаха. Надзвичайно схвилювали всіх "Реве та стогне...", "Ой умер старий батько і старенькая мати". Коли на завершення концерту звучали "Заповіт", "Отче наш, іже єси" і "Ще не вмерла Україна", всі присутні стояли. Коли мама, яка співала в хорі, зійшла зі сцени, на очах у неї були сльози. Я здивувався:

– Мамо, чого ти плачеш?

– Від радості, що наша пісня, наша душа не вмре, не загине...

– А чому люди співали стоячи?

– Бо ті пісні – то наші святині!

Мене завжди дуже хвилювала інформація про те, хто, де і коли виконував наш національний Гімн. І от в суспільно-політичному і науково-літературному місячнику "Визвольний шлях", що його випускає Українська видавнича спілка в Лондоні, я надибав таке повідомлення: "Після того, як оркестра виконала австрійський Гімн, діти на сцені відспівали "Ще не вмерла Україна", – так писав у "Ділі" 1864 року Євген Олесницький. – Скромне виконання Гімну дитячим хором було особливо зворушливим: молоде покоління співало про те, що готові віддати все "за нашу свободу". Це було одне з перших виконань Гімну, який відтоді став невід'ємною частиною концертних програм на західно-українських землях.

Хто були ті українські діти, які вперше на сцені великого "Народного дому" заспівали "Ще не вмерла Україна", не знаємо".

У 1898 році у Львові відзначався сторічний ювілей виходу в світ "Енеїди" Івана Котляревського. З цієї нагоди Іван Франко у вірші "Великі роковини" перефразував знамениті слова Павла Чубинського.
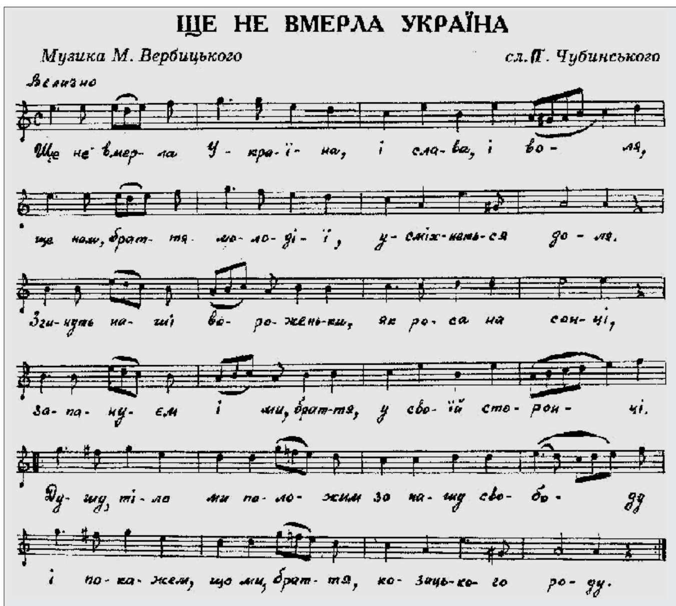
Досі нас неволя жерла,
Досі нас наруга жре.
А ми крикнім: "Ще не вмерла!
Ще не вмерла і не вмре!"

Українофобна політика Московії стала причиною того, що протягом майже півстоліття вірш Павла Чубинського не бачив друку. Революція 1905–1907 рр. послабила гоніння царизму проти української культури.

У 1906 році у Києві вийшла антологія "Українська муза", де з'явився варіант Гімну, значно відмінний від того, який став канонічним:

Ще не вмерла Україна, і слава і воля,
Ще нам, браття, молодці,
усміхнеться доля!
Згинуть наші вороги,
як роса на сонці,
Запануєм, браття, ми у своїй
сторонці!
Душу й тіло ми положим
За нашу свободу
І покажем, що ми, браття,
Козацького роду!
Гей, гей, браття милі,
Нумо братися за діло!
Гей, гей, пора встати,
Пора волю добувати!
Ой, Богдане, Богдане, славний
наш гетьмане,
Нащо оддав Україну ворогам поганим?
Щоб вернути її честь, ляжем головами,
Наречемся України вірними синами.
Душу й тіло...
Спогадайте тяжкий час, лихую годину,
Й тих, що вміли умирать
за нашу Вкраїну.
Спогадаймо славну смерть лицарства,
козацтва,
Щоб не тратить марно нам
свойого юнацтва!
Душу й тіло...

Український героїчний тенор зі світовим ім'ям Модест Менцинський ще замолоду увів у свій репертуар національний Гімн. Відомий письменник Богдан Лепкий у мемуарах "Свято Котляревського у Львові" згадує: "... святкували 25-ліття літературної діяльності І.Франка... Тоді я вперше почув нашого знаменитого тенора М.Менцинського. Співали "Ще не вмерла Україна", і співали не так, як треба. Тоді молодий тенор сказав: "Панове, не так! Послухайте, як треба співати наш національний Гімн. І голосом сильним, дзвінким проспівав "Ще не вмерла..."

1910 року Гімн у виконанні Менцинського записали на грамофонну платівку, після чого шедевр набув надзвичайно широкої популярности в Галичині та діаспорі.

1916 року для усусів (так галичани називали Українських Січових Стрільців) під орудою Богдана Лепкого було видано "Співанник з Великих Днів", де вперше слова Павла Чубинського було подано разом з музикою Михайла Вербицького. Текст графічно оздобила художниця Олена Кульчицька.

17 березня 1917 року у Києві урочисто відзначали Українське свято Свободи. Робітники, селяни, солдати під синьо-жовтими прапорами зібралися на площі святої Софії. Вперше в нашій історії багатотисячна маса натхненно проспівала "Заповіт", "Ще не вмерла Україна" під орудою славного Олександра Кошиця. В своїх мемуарах він згадує про це, як і про те, що, коли на прохання Симона Петлюри очолюваний Кошицем український народний хор здійснював агітаційний похід по всьому світу, то кожен його виступ закінчувався піснями "Ой у лузі червона калина..." та "Ще не вмерла Україна".

29 січня 1918 року в бою під Крутами 27 київських студентів потрапили в полон. "Більшовики дико знущалися над полоненими і на другий день розстріляли, заборонивши селянам ховати їхні тіла. Один з них, Лепський, перед розстрілом почав співати "Ще не вмерла Україна", а за ним усі інші, засуджені до страти. Лепського першого прокололи багнетами" (Д.Дорошенко. "Історія України").

Біля містечка Базар більшовики запропонували 359 полоненим учасникам Другого Зимового походу перейти на службу до них. Усі полонені вже стояли під прицілом п'яти кулеметів "Максим". І всі вони за помахом руки сотника заспівали "Ще не вмерла Україна".

Безсмертний витвір Павла Чубинського та Михайла Вербицького став Гімном героїчної Української Повстанської Армії.

1991 року на карті Європи постала незалежна держава Україна. Вирішувалися питання про її символіку. Прокомуністична парламентська більшість схилялася до того, щоб на мелодію Гімну УРСР "Живи, Україно..." накласти новий текст, як це зробили росіяни з гімном Радянського Союзу. Група поетів-депутатів на чолі з Д.Павличком уже пропонували свої послуги. Опоненти сміялися: "Хочуть хлопці увійти в історію!".

Допомогло Провидіння Боже. Працівник української амбасади в Польщі п. Старак напередодні офіційного візиту Міністра оборони України Костянтина Морозова таємно переправив до оркестру почесної варти Міністерства оборони Польщі партитуру Гімну "Ще не вмерла Україна". За міжнародним протоколом, оркестри почесної варти при виконанні зустрічних маршів і гімнів мають обходитися без нот. Можна уявити, як напружено довелося попрацювати польським оркестрантам, щоб за ніч до зустрічі нашого міністра досконало вивчити ноти нашого Гімну! І коли у відповідний час він прозвучав, почувся шепіт тих, хто супроводжував Костянтина Морозова: "Що вони грають?"Адже славетну мелодію багато хто з них чув уперше...

Візит К.Морозова до Польщі посприяв затвердженню тексту і музики "Ще не вмерла Україна" як Гімну нашої незалежної держави. І коли він звучить, ми знову і знову з повагою і вдячністю згадуємо покоління героїв, які під ці неповторні звуки йшли на смерть в ім'я волі і долі рідного народу.

смт Олесько,
Львівська область

КОРОТКО

"ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКА СИМВОЛІКА УКРАЇНИ"

Книгу під такою назвою презентували у Севастополі напередодні професійного свята українських військових моряків. Її автор – Мирослав Мамчак, заслужений журналіст України, головний редактор телерадіокомпанії "Бриз", капітан 1 рангу запасу.

За словами автора, його робота – тільки початок і хронологія створення та відродження військово-морської символіки, яка має важливе значення в процесі історичного розвитку і будівництва сучасного національного флоту, зміцнення обороноздатности України.

Написана у формі науково-популярного нарису, книга тим не менше містить глибокий аналіз історії розвитку клейнодів українського військового флоту. В ній широко представлено опис прапорів, вимпелів, емблем, нагород, знаків відмінності, які використовуються у ВМС України.

Книга видана в райцентрі Снятин, що на Івано-Франківщині, видавництвом "Прут-Спринт" за сприяння місцевої райдержадміністрації, голова якої, Роман Білик, був присутній на презентації, адже Снятинщина – не тільки батьківщина автора, а й родоначальник шефства над українськими ВМС.

Наразі книгу "Військово-морська символіка України" можна почитати в Севастополі в бібліотеці імені Льва Толстого, в бібліотеках УКЦ та СВМІ.

Вл. Інф.

КОНГРЕС ВШАНУВАВ ПАМ'ЯТЬ ПАТРІАРХА КИЇВСЬКОГО ТА ВСІЄЇ РУСИ-УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА

18 липня Київська міська організація Конгресу Українських Націоналістів прийняла участь у панахиді біля могили Патріарха Київського та всієї Руси-України Володимира (Романюка), яка знаходиться біля Святої Софії. Як відомо, під час поховання Патріарха 18 липня 1995 року відбулось жорстоке побиття похоронної процесії, після чого той день було охрещено "чорним вівторком".

Виступаючі, безпосередні учасники тих подій, наголошували, що ініціатором побиття процесії була тодішня неукраїнська влада, як місцева, так і центральна. Персонально відповідальність лежить на тодішньому президентові Кучмі, главі його адміністрації Табачнику та на тодішньому керівництві київської міліції.

Крім того, виступаючі заторкнули тему візиту в Україну Патріарха РПЦ Кирила, який розпочнеться 27 липня. Цей візит є непотрібним. Православні українці твердо стали на шлях об'єднання у Єдину помісну церкву. Отже, візит покликаний запобігти цьому процесу та зберегти ситуацію, коли представники однієї нації відвідують церкви різних православних конфесій. "Обережно! В Україну преться московський піп-колонізатор" – плакат з таким гаслом могли бачити кияни та гості столиці під час проведення панахиди.

Прес-служба КМО КУН

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9